

- a kísérlet elvégzése közben a közönség figyelmének „éber tartása”,
- a kísérlet kimenetelének, lehetőségeinek számbavétele,
- a következtetések közös levonása,
- a hely megnevezése, ahol hasonló lehetőségekre talál az érdeklődő diák.

Azok a diákok, akik az aktuális tananyaghoz kapcsolódva készítenek el otthon kísérletet, és ezt szeretnék társaiknak bemutatni, minimális tanári segítséget kapnak, és előre egyeztetett időben a tanítási egységhez kapcsolódva mutatják be kísérletüket. A tanulók a hozott eszközöket a szertárban találhatóakkal kombinálva bemutatják a kísérletet úgy, hogy igyekeznek magyarázatot fűzni az elméleti anyagrészekhez. A bemutatóról felvételeket is készítenek a diákok, ami nagy segítség lehet egy későbbi felidézés megkönnyítése érdekében.

Vannak olyan diákok is, akik idegenkednek a nyilvános szerepléstől, ők az elvégzett kísérlet menetét, annak folyamatát az előkészülettől a kivitelezésig rögzítik, majd az elkészült képekből válogatva rövid cikkben ismertetik azt. Kevésbé vállalkozó kedvű tanulók a

külső fórumok által szervezett programokon szerzett kellemes benyomásait szeretnék másokkal is megosztani. Ezek az alkalmak is az elkészített felvételek és a hozzá tartozó rövid beszámoló az, amit a társikkal megoszthatnak. Az elkészített cikkek az iskola honlapján: <http://www.eklg.hu> frissítésig olvashatók.

Tudom, hogy minden fizikát oktató pedagógus megpróbálja elérni az elérhetetlent, és munkáján keresztül megmutatni a diákoknak azt, miért is választotta éppen ezt a tudományágat a sok közül.

A rendelkezésre álló lehetőségek struktúrája folyamatosan változik, de jó hír, hogy a diákok igénylik és szívesen végzik azokat a feladatokat, amelyek a természet kutatására és a kor technológiájának alkalmazására serkentik őket. Így talán a rájuk váró megmérettetéseken is felkészültebbek lesznek.

Irodalom

1. http://www.sulinet.hu/tart/ncikk/kh/0/11975/tudosmagyarok_oveges.html
2. <http://www.mult-kor.hu/cikk.php?id=11482>
3. Kovách Ádám: Emlékbeszéd Szalay Sándor emléktáblájánál. Nyíregyháza, 2011. október 7.

VERSENYFELHÍVÁSOK

Nagy László Fizikaverseny a Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumban Kazincbarcika, 2012. március 1–2.

Iskolánk, a kazincbarcikai Szalézi Szent Ferenc Gimnázium (volt Ságvári Andre Gimnázium) idén immár huszonhetedik alkalommal rendezi meg a Nagy László Fizikaversenyt. A verseny célja a tanulók problémamegoldó készségeinek fejlesztése, a fizika minél tágabb szakterületeinek a versenybe való bevonása, konzultációs lehetőség biztosítása a megye gimnáziumaiban tanító fizikatanárok részére.

A versenyt a borsod megyei gimnazisták számára csapatversenyként hirdetjük meg, amelyen az iskolák évfolyamonként 2 fős csapatokkal vehetnek részt. Az *első napon* a diákok 20 perces *írásbeli tesztet* töltenek ki, ezt követi a *két órás írásbeli feladatsor* megoldása. A feladatokat *Zsúdel László* Mikola-díjas középiskolai tanár, *Nagy László* volt egyetemi tanárunk tanítványa állítja össze, aki egyben a zsűri elnöke is.

Az első nap zárásaként a résztvevő diákok és a tanárkollégák neves előadók izgalmas, érdekes bemutatóján vehetnek részt. Az előző évek előadói voltak: *Härtlein Károly*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mérnöke, *Vida József*, az egri Eszterházy Károly Főiskola Rátz Tanár Úr életműdíjas tanára.

A verseny igazi unikuma azonban a *második napon* lebonyolított *szóbeli-kísérleti forduló*, amelyen a

csapatok gyakorlatban önállóan megoldandó problémákkal találják szembe magukat.

Az első fordulóban a csapatoknak egy bemutatott kísérlet értelmezését kell elvégezniük néhány perces gondolkodási idő után, a második fordulóban pedig egy önállóan elvégzendő mérési feladatot kapnak, amelynek megoldásához 20-30 perc áll rendelkezésükre. Munkájukról és annak eredményéről, valamint kiértékeléséről 3-5 percen számolhatnak be a csapatok.

A kísérletek között minden évben igyekszünk meghökkenítő problémákkal foglalkozni: ittunk már szárazjeges teát, „égettünk” alkoholba áztatott papírpénzt, de sor került már a gasztrfizikai kísérletekre (puding-gejzír, elektromos kolbászsütés stb.) is. Idén a 27. tavasszal várjuk a megye legjobb száz diákját és tanárait a fizika szalézi ünnepére Kazincbarcikára.

Az ideai verseny időpontja: 2012. március 1–2. (csütörtök, péntek).

A nevezési határidő: 2012. február 15.

A versenykiírás és a jelentkezési lap a gimnázium www.sagim.hu honlapjáról letölthető.

Várjuk a csapatok jelentkezését a szilagyi@sagim.hu e-mail címen!

Petróczi Gábor igazgató

Nevezze iskoláját az ELMŰ–ÉMÁSZ Energia Suli Tanulmányi versenyére! 2012. február 29., április 2. – április 15., május 12.

2012 februárjában kezdetét veszi a természettudományos ismereteket felölelő *Energia Suli Tanulmányi verseny*. Az ország bármely pontján működő *általános iskolákból* várják a 4+1 fős csapatok jelentkezését, amelyekben a 4 tanuló mellett 1 fő valamely természettudományos tantárgyat oktató pedagógus is részt vesz, a közös siker érdekében. Részletes információ: www.energiasuli.hu weboldalon.

1. forduló

Feladat: három perces videó készítése arról, hogy az iskolában milyen módon lehetne energiát megtakarítani.

Jelentkezési határidő a videóval: 2012. február 29.

2. forduló

A második fordulóba bejutó 45 iskola egyedi, az Energia Suli program fizikatanárai által megalkotott, látványos kísérletek bemutatásához segítséget nyújtó Fizibox dobozt kap!

Feladat: online tudásteszt.

Időpont: 2012. április 2. – április 15.

3. forduló

Élő, egész napos verseny Budapesten a 10 döntős csapat számára!

Időpont: 2012. május 12.

Jelentkezés a versenyre

A Tanulmányi Versenyre történő jelentkezés érdekében kérjük, regisztrálja csapatát az Energia Suli program internetes felületén, a www.energiasuli.hu oldalon.

A sikeres jelentkezés érdekében kérjük, hogy a regisztrációt követően 2012. február 29-ig töltsen fel az első forduló nevezési videóját!

Nyeremények

1. helyezett 1 db Philips 26PFL3606H/58 típusú televíziót nyer iskolája, továbbá 5×15 000 Ft értékű Libri vásárlási utalványt a csapattagok számára.

2. helyezett 5×10 000 Ft értékű Libri vásárlási utalványt nyer a csapattagok számára.

3. helyezett 5×5 000 Ft értékű Libri vásárlási utalványt nyer a csapattagok számára.

Különdíj: 1 db Philips 26PFL3606H/58 típusú televízió az iskola számára.

További nyeremény:

Mindhárom dobogós csapatot elvisszük 2012. június 1-től 3-ig *Güssingbe*, az osztrák energiatakarékos településre egy *bárom napos buszos kirándulásra!*

HÍREK – ESEMÉNYEK

A Magyar Tudomány Ünnepe

A Simonyi Károly-díj szakkuratóriumának fizikai díját *Gábos Zoltán*, az MTA külső tagja a részecskefizika és az általános relativitáselmélet területén elért eredményeiért, szaktanári és a kutató generációk nevelésében végzett kimagasló tevékenységéért vehette át.

A Paksi Atomerőmű Zrt. és a Wigner Jenő-díj kuratóriuma által adományozott Wigner Jenő-díjat

Raics Péter, a fizikai tudományok kandidátusa, a Debreceni Egyetem Kísérleti Fizikai Tanszékének nyugalmazott egyetemi docense az atommagfizika tanításában, alap- és alkalmazott kutatásában, az atomerőművek biztonságát növelő nukleáris technikai módszerek kidolgozásában és az atomenergia széles körű népszerűsítésében végzett kiemelkedő tevékenységéért;

Sükösd Csaba, a fizikai tudományok kandidátusa, a BME Nukleáris Technikai Intézet Nukleáris Technika Tanszékének egyetemi docense, a nukleáris fizika egyetemi oktatásában és a nukleáris ismeretek középiskolai oktatásának megalapozásában végzett kimagasló tevékenységéért vehette át.

2011-ben a Prima Primissima díjat a Magyar Tudomány kategóriában *Kroó Norbert* akadémikus, fizikus, kutatóprofesszor, Társulatunk elnöke kapta.

A Magyar Nukleáris Társaság Öveges József Díját 2011-ben *Jendrék Miklós* tanár úr (Boronkay György Műszaki Középsiskola és Gimnázium, Vác) nyerte, aki a díj átadásakor az MNT 2011. évi Ünnepi Közgyűlésén változtatást mutatott be kísérleteiből.

Szerkesztőség: 1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 29–33., 31. épület, II.emelet, 315. szoba, Eötvös Loránd Fizikai Társulat. Telefon/fax: (1) 201-8682

A Társulat Internet honlapja <http://www.elft.hu>, e-postacíme: mail.elft@gmail.com

Kiadja az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, felelős: Szatmáry Zoltán főszerkesztő.

Kéziratokat nem őrizzük meg és nem küldünk vissza. A szerzőknek tiszteletpéldányt küldünk.

Nyomdai előkészítés: Kármán Tamás, nyomdai munkálatok: OOK-PRESS Kft., felelős vezető: Szathmáry Attila ügyvezető igazgató.

Terjeszti az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, előfizethető a Társulatnál vagy postautalványon a 10200830-32310274-00000000 számú egyezményen.

Megjelenik havonta, egyes szám ára: 800.- Ft + postaköltség.

HU ISSN 0015–3257 (nyomtatott) és HU ISSN 1588–0540 (online)